

4. Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень: наказ Міністерства юстиції України № 489/20802 від 02.04.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#n1262>.

5. Конституція України: Основний закон України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

6. Сімейний кодекс України: Закон від 10.01.2022 р. №2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.

Неплохова Орина Григорівна,
здобувачка вищої освіти бакалавра
навчально-науковий інститут № 2
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:
Кривицький Юрій Віталійович,
доцент кафедри теорії держави і права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

МЕХАНІЗМ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Війна є екстремальним випробуванням для будь-якої держави. Вона кидає виклик усім сферам її функціонування, змушуючи адаптуватися до нових реалій та мобілізувати всі ресурси для оборони. Механізм сучасної держави в умовах війни зазнає значних змін, спрямованих на забезпечення стійкості та перемоги.

Зміни у структурі та функціях державних органів:

– централізація влади – в умовах війни відбувається концентрація владних повноважень у руках глави держави, уряду та воєнних структур. Це необхідно для прийняття швидких і рішучих рішень, координації дій різних відомств і забезпечення чіткої ієрархії підпорядкування [1];

– введення воєнного стану – воєнний стан передбачає комплекс заходів, спрямованих на мобілізацію ресурсів і підпорядкування їх воєнним потребам. До таких заходів можуть належати: обмеження громадянських свобод, введення комендантської години, націоналізація підприємств, примусовий набір до армії тощо;

– розширення повноважень силових структур – війна призводить до зростання ролі силових структур, таких як армія, поліція, спецслужби. Їхні повноваження розширюються, щоб забезпечити безпеку країни та порядок на її території;

– залучення громадянського суспільства – держава активно залучає до своїх дій громадянське суспільство. Створюються волонтерські організації, які допомагають армії, біженцям, постраждалим від війни. Громадяни мобілізуються для збору коштів, надання гуманітарної допомоги, інформаційної підтримки.

У свою чергу економічні та соціальні аспекти забезпечення механізму держави в умовах війни охоплюють:

– перехід на воєнну економіку – в умовах війни відбувається перехід на воєнну економіку. Це означає, що пріоритетом стає виробництво продукції військового призначення, а інші галузі економіки можуть бути частково згорнуті або перепрофільовані;

– мобілізація трудових ресурсів – війна може призвести до мобілізації трудових ресурсів, коли людей примусово зобов'язують працювати на підприємствах, що мають стратегічне значення для оборони країни;

– соціальний захист населення – держава вживає заходів для соціального захисту населення, яке постраждало від війни. Це може включати виплату допомоги, надання житла, медичну допомогу тощо;

– інформаційна війна – в сучасних умовах війна ведеться не лише на полі бою, але й в інформаційному просторі. Держава вживає заходів для протидії ворожій пропаганді, поширення достовірної інформації та підтримки бойового духу населення.

Зовнішня політика функціонування механізму держави передбачає:

– активна дипломатія – держава активно веде дипломатичну діяльність, щоб заручитися підтримкою міжнародної спільноти, отримати військову та економічну допомогу, ізолювати країну-агресора;

– участь у міжнародних коаліціях – держава може брати участь у міжнародних коаліціях, які об'єднують зусилля для протидії спільній загрози;

– санкції – держава може застосовувати санкції проти країни-агресора та її союзників, щоб тиснути на них і змусити припинити війну [2].

Отже, механізм сучасної держави в умовах війни зазнає значних змін, спрямованих на забезпечення стійкості та перемоги. Ці зміни стосуються всіх сфер життя суспільства: політики, економіки, соціальної сфери, інформаційного простору та зовнішньої політики. Держава мобілізує всі ресурси, щоб дати відсіч агресору та захистити своїх громадян.

Список використаних джерел

1. Мельничук С.М. Правові форми реалізації функцій сучасної держави України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2019. 478 с.

2. Гайду С.В. Економічна функція держави під час війни. *Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація,*

підприємництво, сталє економічне зростання : праці XXII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Вінниця, 2 груд. 2022 р.). Т. 1. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С. 111–115.

Пендюра Софія Максимівна,
курсантка навчально-наукового
інституту №2
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Єфіменко Ігор Миколайович,
старший науковий співробітник науково-
дослідної лабораторії з проблем
криміналістичного забезпечення
та судової експертології
Навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ «4Р» В ПРОТИДІ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства все більше постає питання з запобігання домашньому насильству. Якщо звертатися до статистики, то результати будуть не втішні. Лише за п'ять перших місяців 2023 року поліція задокументувала 349 355 випадків домашнього насильства, що на 51% більше порівняно з минулим роком. Такі невтішні для українського суспільства показники, змусили Україну ратифікувати Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульську Конвенцію) [1].

Структура цього міжнародного нормативно-правового акту побудована за принципом «4П» (*від агн. «4P»*), який обумовлює 4 напрями діяльності, а саме: попередження (*Prevention*), прикриття (*Protection*), переслідування (*Prosecution*), політика (*Integrated Policies*). Наведені принципи утворюють єдину систему структурованих правил поведінки направлених на запобігання, виявлення, припинення домашньому насильству.

1.Попередження або недопущення (глава III). Положеннями цієї частини врегульовані першочергові заходи, які учасники конвенції мають вжити задля запобігання проявам насильства (фізичного, психологічного, економічного та сексуального) у суспільстві на національному рівні. У загальному значенні, ці заходи направлені на